

ANDY CLARK & DAVID CHALMERS: **The extended mind**

Otázka: Kde končí mysl a začíná zbytek světa?

-> pozice **aktivního externalismu**: kognitivní procesy jsou aktivně poháněny prostředím

- příklad s rotací 2D geometrickými tvary: jde o přiřazení tvaru do vhodné „zásuvky“, k čemuž je třeba s tvarem rotovat, aby bylo možné posoudit, zdali ho lze do zásuvky zasunout

1) K posouzení musí subjekt napojený na počítač rotovat s tvary mentálně.

2) Subjekt si může vybrat mezi mentální rotací a fyzickým stiskem klávesy (zde lze předpokládat, že fyzická rotace je rychlejší).

3) Kdesi v cyberpunkové budoucnosti: subjekt má voperovaný implantát, který svede rotaci stejně rychle jako počítač v příkladu 2) - stále si však musí vybrat, protože každý způsob má jiné nároky na soustředění a souběžnou mozkovou aktivitu.

=> Autoři se domnívají, že z hlediska přítomné kognice jsou všechny tři případy podobné. Důležitá je pak role druhého případu, u kterého odmítají, že by se nejednalo o kognitivní operaci, neboť svým způsobem je totožný s třetím případem – jen se neodehrává v hlavě.

-Součástí kognitivního procesu musí být i ta část vnějšího světa, o kterou se subjekt v rámci řešení nějakého úkolu „opírá“. Kognitivní procesy tedy nejsou pouze v hlavě.

-Lidský organismus spojený s nějakou externí entitou vzájemnou interakcí vytváří spojený systém, který lze pokládat za kognitivní. Externí entity jsou aktivní a podílí se díky propojení s lidským organismem na organismu samotném.

-> argument evoluce mozku: mozek se vyvíjel v přítomnosti manipulovatelného vnějšího prostředí, na které se do jisté míry spoléhal a přenášel na něj část kognitivní zátěže -> evoluce posilovala kapacity spjaté s lokálním prostředím

-Jedním z příkladů je i jazyk: je pravděpodobné, že se jazyk vyvíjel tak, aby zde byl prostor pro rozšiřování našich myšlenek v rámci vnějších spojených systémů (např. když si psaním pomáháme rozvíjet nápady).

-Některé mentální stavy jsou sice determinovány vnitřně, ale jsou zde i další případy, k nimž vnější faktory silně přispívají.

Inga, Otto a návštěva muzea: 1) Běžný případ přesvědčení zakotveného v paměti: Inga se doslechne o probíhající výstavě v muzeu; rozhodne se pro její návštěvu a vybaví si, že muzeum se nachází na 53. ulici. X 2) Případ, kdy se subjekt spoléhá na prostředí: Otto má Alzheimerovu chorobu; nosí sebou zápisník, kam si poznamenává informace; když se dozvídá o probíhající výstavě, nahlédne do zápisníku a zjišťuje, že muzeum je situováno na 53. ulici.

=> Inga i Otto mají de facto to samé přesvědčení, akorát že Inga ho měla uložené v paměti, zatímco Otto zapsané v zápisníku – tento rozdíl však nečiní z Ottova přesvědčení o poloze muzea něco odlišného. Zápisník je pro Ottu stejně konstantní jako paměť pro Ingu; je ústřední pro jeho jednání ve všech kontextech. Informace je přesvědčením, když se vykazuje určitým způsobem. Dle autorů neexistuje důvod, proč by relevantní způsob vykazování informace měl vycházet pouze z vnitřku těla. Veškeré drobné rozdíly mezi Ottovým a Ingy případem jsou tedy zanedbatelné.

Otázka: Jak daleko můžeme v tomto pojetí zajít?

- 4 hlavní charakteristiky rozšířené víry [v Ottově případě] jako možná kritéria pro určení případů rozšířené mysli:

1) Zápisník je v Ottově životě konstantou.

2) Informace jsou přímo dostupné bez potíží.

3) Jakmile informaci najde, okamžitě ji přijímá.

4) Informace v zápisníku byla někdy v minulosti přijata a je v něm uložena jako důsledek tohoto přijetí.

-> Rozšířená mysl nakonec implikuje i rozšířené JÁ, neboť Otto je nejlépe popsateľný jako rozšířený systém, jenž vytváří vazby mezi biologickým organismem a vnějšími zdroji.

-> Aktivní externalismus může mít obrovské dopady; mimo jiné i morální: zásah do prostředí nějaké osoby jakožto zásah do osoby samotné?

Diskuze:

1. Představme si, že má Otto pečovatelku, která upravuje chybně zapsané informace v jeho zápisníku (o čemž ho samozřejmě nezpravuje, aby nepropadal apatii). Otto si tak například zapsal špatnou informaci, že obchod s elektronikou se nachází na 55. ulici. Pečovatelka do jeho zápisníku potají nahlédla a adresu přepsala na správnou - 56. ulici. Jednoho dne se Otto rozhodne pro koupi nové žárovky a nahlédne do zápisníku, kde je napsaná adresa obchodu s elektronikou. Když doráží na místo, jeho přesvědčení je de facto potvrzeno, ačkoli původně přijaté přesvědčení bylo chybné – to si však není s to uvědomit.

-> Je vůbec myslitelná situace, kdy Inze nějaká druhá osoba poupraví přesvědčení, aniž by si toho Inga byla jakkoli vědoma; aniž by zde neproběhla konfrontace předchozího přesvědčení?

-> Jakou roli v tomto případě hraje Ottova pečovatelka: je snad „nevědomou součástí“ jeho kognitivního procesu?

2. Do jaké míry je adekvátní při přijetí aktivního externalismu mluvit o dvojici subjekt-objekt?